

Uchwała Nr SO-17/0954/201/2021
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 27 kwietnia 2021 roku

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Śrem za rok 2020
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2021 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2021 r., ze zm. w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Bekąła
Członkowie: Aldona Pruska
Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Śremu sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagą

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Śrem. za rok 2020 wraz z informacją o stanie mienia Gminy, przedłożone tutaj Izbie w dniu 30 marca 2021 roku.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową na rok 2020 (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śrem na lata 2020-2030 (po zmianach) oraz sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2020 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.
1. W części opisowej Burmistrz przedstawił realizację dochodów i wydatków w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej. Wskazał stan zaległości w podatkach, opłatach i innych dochodach budżetu Gminy. Podał dane o skutkach udzielonych ulg i zwolnień, umorzenia zaległości podatkowych, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności podatków oraz obniżenia górnych stawek podatkowych. Omówił przychody i rozchody budżetu, a także stan zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji. Ponadto przedstawił zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których jest mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.
 2. W części tabelarycznej przedstawiono:
 - dochody i wydatki, w szczególności zgodnej z uchwałą budżetową;
 - plan i wykonanie wydatków majątkowych;

- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także zadań realizowanych przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;
 - realizację dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań wynikających z zawartych porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.
3. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2020 spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2020 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Śrem za rok 2020 został wykonany z nadwyżką w wysokości 6.041.036,52 zł (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie -5.255.745,00 zł), bowiem:
- a) dochody wykonano w wysokości 228.869.918,59 zł, co stanowi 100,29% planu, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 218.551.822,27 zł, co stanowi 101,70% planu,
 - dochody majątkowe w kwocie 10.318.096,32 zł, co stanowi 77,48% planu;
 - b) wydatki wykonano w wysokości 222.828.882,07 zł, co stanowi 95,44% planu, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 204.642.303,16 zł, co stanowi 97,98% planu,
 - wydatki majątkowe w kwocie 18.186.578,91 zł, co stanowi 73,88% planu.
- Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody budżetu w łącznej wysokości 11.949.766,57 zł, w tym: wyemitowała obligacje w kwocie 10.000.000 zł (100% planu), a także dysponowała wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1.949.766,57 zł, które w całości zostały zaangażowane w finansowanie budżetu roku 2020. Rozchody zrealizowano w łącznej wysokości 6.694.021 zł (100% planu), z tego: z tytułu spłaty pożyczek i kredytów w kwocie 1.194.021 zł oraz wykupu obligacji komunalnych w kwocie 5.500.000 zł.
- Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020.
3. Na podstawie sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2020 roku Skład Orzekający ustalił, że zobowiązania Gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji komunalnych na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 54.534.230 zł, co stanowi 25,83% wykonanych dochodów. W Jednostce nie wystąpiły na koniec 2020 roku zobowiązania wymagalne.
4. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020 wynika, że zobowiązania niewymagalne na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosły 7.600.497,05 zł.
- W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że
- w jednym przypadku wystąpiło przekroczenie planu wydatków budżetowych, tj. w dz. 750 rozdz. 75023 § 4990 o kwotę 3.619,89 zł (plan 0,00 zł, wykonanie 3.619,89 zł);

- w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania (5+6)	przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
600	60004	4300	3 040 435,20	2 997 562,46	252 761,00	3 250 323,46	209 888,26
600	60016	4260	14 000,00	13 802,66	1 265,25	15 067,91	1 067,91
600	60016	4300	902 631,69	894 064,71	54 833,11	948 897,82	46 266,13
700	70005	4260	160 192,61	159 727,23	13 886,84	173 614,07	13 421,46
710	71035	4300	447 306,00	444 886,53	36 494,20	481 380,73	34 074,73
750	75011	4260	20 358,68	20 358,68	2 351,47	22 710,15	2 351,47
750	75011	4300	25 477,87	25 477,87	261,45	25 739,32	261,45
750	75022	3030	271 000,00	269 017,61	21 714,67	290 732,28	19 732,28
750	75023	4260	130 000,00	129 384,46	14 399,75	143 784,21	13 784,21
750	75023	4300	762 643,00	756 857,57	29 341,36	786 198,93	23 555,93
750	75023	4990	0,00	3 619,89	0,00	3 619,89	3 619,89
801	80103	4260	50 143,00	46 257,49	8 472,54	54 730,03	4 587,03
801	80104	4260	212 000,00	211 830,21	9 502,55	221 332,76	9 332,76
801	80104	4300	193 350,00	193 253,01	3 088,82	196 341,83	2 991,83
852	85203	4260	37 266,00	37 265,39	4 849,75	42 115,14	4 849,14
852	85219	4260	20 500,00	20 142,19	1 235,38	21 377,57	877,57
852	85219	4300	175 000,00	174 983,09	5 976,88	180 959,97	5 959,97
900	90002	4300	9 459 325,00	9 458 520,05	1 603 424,69	11 061 944,74	1 602 619,74
900	90003	4300	1 029 356,00	1 025 886,84	90 537,48	1 116 424,32	87 068,32
900	90004	4300	1 107 324,22	1 107 317,23	76 113,65	1 183 430,88	76 106,66
900	90015	4260	1 170 000,00	1 169 999,94	140 763,66	1 310 763,60	140 763,60
900	90015	4300	939 082,00	892 891,34	70 105,24	962 996,58	23 914,58
900	90095	4430	250 782,00	247 088,29	56 579,00	303 667,29	52 885,29
921	92109	4260	104 000,00	99 973,14	13 391,10	113 364,24	9 364,24
921	92109	4300	175 470,00	173 160,26	3 247,21	176 407,47	937,47
925	92504	4300	80 000,00	80 000,00	5 470,67	85 470,67	5 470,67
Kwota przekroczenia							2 395 752,59

W sprawozdaniu (str. 24) Burmistrz zamieścił następującą informację: „W wyjaśnieniach do sprawozdania Rb-28S podano przyczyny przekroczenia planu wydatków, uwzględniając wydatki wykonane i zobowiązania. Z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń, przyczyną takiego stanu jest przypadający na styczeń 2021 roku termin zapłaty z tytułu wymienionych w wyjaśnieniach dostaw towarów i usług czy też wypłat diet dla radnych. Zobowiązania te zostały uwzględnione w planie wydatków 2021 roku i dotyczą umów, których realizacja jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania gminy.”.

Rada Miejska w Śremie w uchwale Nr 131/XII/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchwały budżetowej gminy Śrem na 2020 rok ustaliła kwotę 10.000.000 zł, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 18).

5. Skład Orzekający zauważa, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
700	70095	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	6.000,00	5.202,22
750	75095	4570	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat	200,00	91,00
750	75095	4580	Pozostałe odsetki	300,00	146,66
750	75095	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	100,00	100,00
852	85295	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	2,00	2,00
852	85295	4580	Pozostałe odsetki	300,00	196,93
900	90015	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	988,00	988,00

W zakresie w/w wydatków Burmistrz w sprawozdaniu wskazał, iż:

- „Kary i odszkodowania (...) w kwocie 5.202,22 zł dotyczą niedotrzymania terminu zawarcia umowy z Enea Operator i dopłat do odszkodowania – lokale z prawem do lokalu socjalnego w budynku przy ul. Powstańców Wlkp.” (str. 20);
- „Odsetki zapłacone w wysokości łącznie 237,66 zł (rozd. 75095) dotyczyły płatności po terminie na rzecz Wód Polskich, płatności po terminie za faktury - media, przekroczenie terminu zwrotu wadium i przekazania odsetek od środków na rachunku bankowym Funduszu Solidarnościowego. W ramach kar i odszkodowań (rozd. 75095), zapłacono 100 zł grzywny nałożonej na Burmistrza w postępowaniu administracyjnym.” (str. 21);
- „Odsetki w łącznej kwocie 198,93 zł (rozd. 85295) dotyczą nieterminowego przekazania dochodów do WUW oraz nieterminowego zwrotu środków z programu „Senior +”.” (str. 22);
- „Odszkodowanie w kwocie 988 zł (rozd. 90015), zapłacono na rzecz Enea – za demontaż urzędzeń.” (str. 23).

6. Z części tabelarycznej sprawozdania wynika, że dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 9.783.009,70 zł (w tym § 0490 – 9.735.505,29 zł) i wydatki w rozdz. 90002 – 9.734.826,35 zł (w tym § 4300 – 9.458.520,05 zł). Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat były wyższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W części opisowej sprawozdania Burmistrz podał tylko procentowe wykonanie dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – „wykonanie 99,95%” (str. 10), a w odniesieniu do wydatków, przy opisie wydatków zrealizowanych w dz. 900 /Gospodarka komunalna i ochrona środowiska/ zamieścił jedynie informację, iż wydatki bieżące poniesiono m.in. na gospodarowanie odpadami komunalnymi (str. 23). W sprawozdaniu nie zamieszczono żadnych objaśnień dotyczących poniesionych wydatków, w tym nie poinformowano, czy w gminie utworzono punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz czy ponoszono wydatki na jego utrzymanie, jakie poniesiono wydatki na odbiór i transport odpadów, a jakie na ich zagospodarowanie.

Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, z późn. zm.) w sprawozdaniu rocznym

z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami. Zatem w odniesieniu do wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wymogi określone w wyżej cytowanym przepisie nie zostały wypełnione. Wskazując na powyższe Skład Orzekający formułuje w tej części uwagę.

7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody [zł]			Wydatki [zł]		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	927 000,00	950 945,41	85153	32 500,00	32 499,77
			85154	894 500,00	884 061,25
			Razem	927 000,00	916 561,02

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277, z późn. zm.)

„Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich winny zostać zaplanowane w przychodach budżetu następnego roku w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ i zostać przeznaczone na cele określone w cytowanym wyżej przepisie.

8. Ze sprawozdania wynika, że w 2020 roku Gmina pozyskała środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 3.065.230 zł. Wymienione dochody zostały przeznaczone na wydatki inwestycyjne, tj. na realizację zadania pn. „Budowa parkingów i utwardzenie terenu – ul. Staszica w Śremie” w kwocie 337.618,08 zł oraz „Przebudowa obiektu sportowego w Parku Powst. Wlkp.” w kwocie 2.727.611,92 zł.

- IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2020. W dokumencie tym zawarto również informację o posiadanych przez Gminę udziałach

w spółkach.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Bekala

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.

Podpis elektroniczny zweryfikowany
w dniu: 27 KWI. 2021

wynik weryfikacji:

*ważny/nieważny/brak możliwości weryfikacji

*prawidłowo zakreślić

Matuszewska